

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Aprilis 2dikán, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Felső-Háznak Martz. 15-dikei ülésében, melyben, mint már tudva vagy, Marquis Lansdown azt ajánlotta hogy kérni kell a' Királyt a' Del-Amériikai Státusok függetlenségének közvetlen megismerésére ezen, ajánlás ellen Gróf Liverpool hosszas beszéddel harczolt, 's leginkább következő okokkal élt: Valamint Marquis Lansdown, úgy ő is fontosnak tartja Angliának Éjszaki-és Déli-Amérikával való kereskedését. Hanem hogy Anglia ezen kereskedésnek hasznaival elhessen, arra nézve az új Déli-Amériikai Státusok függetlenségének megismerésére semmi szükség. Azon 45 millió font Sterling árura telhető portéákából, melyeket Anglia esztendőnként kihord, Európa 21, India 5, Amerika pedig 19 millió-ért veszen. Micsoda haszna lehetne tehát még Angliának, ha azon Státusok tettel eléggé bízonyított függetlenségének megismerését, törvényesen is megerősítené? Hiszem Anglia ezen új Státusokkal éppen oly egybeköttetésben vagy a' kereskedésre nézve, mint más egyéb szabad Státusokkal. — Azon kinyilatkoztatás, mely szerint a' spanyol Amériikai Colóniáknak függetlensége forma szerint és törvényesen is megismertessék, egyedül azon Hatalmasságot illeti, mely ez előtt felsőségi just gyakorlott ezen Colóniákon. Magoknak a' Colónistáknak sem használna függetlenségeknak Anglia részéről való megismerése, minckutána Anglia egyszer

kinyilatkoztatta, hogy minden idegen Hatalmasságnak ellene szegezi magát, valaki csak abba avatkozna hogy a' spanyol Colóniák újobban járom alá szorítottassanak, 's midőn egyszersmind Franciaország is kinyilatkoztatta, hogy ezen dologba avatkozni ninesen szándékában. Altaljában pedig az Amériikai új Státusoknak mostani állapotjokról néhány hónapok mulva teljes világosítást vár Anglia, a' Déli-Amérikába küldetett anglus Consuloktól és Biztosoktól. 'S így lévén a' környüállások, a' Lörd Lansdown által ajánltatott helyett, Gróf Liverpool inkább azt kéri hogy a' Királynak következő adres adattatnék be: „A' Pairek Kamaraja köszönettel megismeri Ő Felségének az által bízonyított kegyelmét, mely szerint a' Spanyol-Amériikai környüállásokat illető irásokat a' Ház elébe terjesztette. A' Kamara ezekből örömmel bizonyosodik meg a' felől, hogy az Igazgatás ezen fontos kérdésnek további vittatásában is, a' mérséklésnek; állhatatosságnak és okosságának principiumai szerint fog cselekedni, mely tulajdonságok Anglia dicsőségét és jávat nagyon előmozdították.“ — Hogy Marquis Lansdown' ajánlása visszavetett, azt már említettük.

Gibraltárból Febr. 25d. indult levelek szerint, Algirt, az anglus hajós-osztály szorosán körülfogta.

Az Udvari-ujság egy jelentést közöl, mely szerint a' Militzia az idén egybe nem gyűl katonai gyakorlás végett; to-

vább egy tilalmat, mellynél fogva hat hónapig nem szabad puskaport, salétromot és puskát vinni ki az Afrikai tengerpartokra.

Az Alsó-Háznak Mártz. 17dikei ülésében Miniszter Canning némelly irásokat terjesztett-elő az anglus Colóniákbeli rabszolgákra nézve. (Ugyan ezt cselekvé a' Felső-Házban Gróf Bathurst a' Colóniák Minisztere) Ezen irások azon rendszabásokat foglalják magokban, mellyek az Igazgatás' határozása szerint a' szerécsen-rabokra nézve fognak tételni, a' mint az a' Parlamentum' üléseit megnyitó beszédben jelentetett, 's iránta az Alsó-Háznak utóbbi üléseiben végzés hozott. — A' Parlamentumnak akkori végzése ez volt: Szükséges hathatós és sikeres rendszabásokat hozni arra nézve, hogy a' Colóniákbeli szerécsen-rabok' állapotja javíttassék. Reményli a' Kamara, hogy ezen rendszabásoknak állhatatos, de egyszersmind okos alkalmaztatása által, a' szerécsen-rabok' gondolkozása módja lassanként javulni fog, 's hozzá szoltattnak azon polgári jussokhoz és egyéb hasznokhoz, mellyekkel a' Britanniai Jobbágyok élnek. A' Kamara óhajtja, hogy ezen plánum olly gyorsasággal teljesíttessék, a' mint csak azt a' rabszolgák' java, a' Colóniák' bátorsága, 's a' magános vagyonnak igazságos tisztelése (a' millyen vagyonaik a' Colóniáknak az ő rabszolgáik) megengedik. Felolvastván a' Parlamentumnak ezen végzése, Canning Úr könyörtelközöttá, hogy az Igazgatás a' most hozandó rendszabások körül is, ama végzéshez nem, felszült theorriákhoz tartá magát. Azonban magok a' Parlamentumnak azon tagjai is, kik legforróbban fogják pártjokat a' rabszolgáknak, azoknak, nem hirtelen hanem csak lassanként való felszabadíttatásokat kívánják, minthogy ezen emberek most még nem tudnának a' szabadsággal egyszerre

úgy élni, hogy annál fogva másnak kárt ne tennének.

Az anglus Colóniákat két részre kell felosztani. Ezek közül az egyikbe tartoznak azok, mellyeket, minden helybeli Colónistákból álló törvény-székek' befolyása nélkül, közvetlenül maga az Igazgatás kormányoz. Ide tartoznak Trinidad, St. Lucia, Tabago és Demerary szigetek. A' másik osztálybeli Colóniák azok, mellyeknek az Anya-országaihoz hasonló intézeteik (törvénytevő gyűléseik) vannak. Trinidad szigete vala az, mellyen Anglia hasznos próbákat tett arra nézve miként kellőssék a' rabszolgák' számát szaporítani a' nélkül, hogy újakat hozatnánk-bé, valamint arra nézve is mint lehessen a' rabszolgákat engedelmességre bírni, az emberiség jussainak megsértése nélkül. — Ezen próbákon építvén az Igazgatás azt javalja hogy a' rabszolga aszszonyokra és leányokra nézve a' korbácsolás egészen eltöröltessék. A' férfiak körül ugyancsak a' korbács többé ne a' munkára hajtásra használtassék, hanem csupán fenytékül a' nagyobb vétségekben. Célja továbbá az Igazgatásnak, hogy az egyhazi intézeteiket minden Colóniákban szaporítsa. A' Papoknak kötelességek leszen előmozdítani a' rabszolgák között a' bazasságot. 's ha ezentúl eladattatnak a' rabszolgák, az eladás csupán familiákbént lehessen meg, 's a' férj feleségétől, a' szülei gyermekeiktől el ne szakaszthassanak. Vegre állításának gazdalkodási Bankok, mellyekben haszonnal tehessék-bé a' rabszolgák, a' mit megtakargattak.

Igy lehet a' szerécseneket lassanként felemelni az emberi természet' méltóságára. Csak hogy siettetni a' dolgot nem kell. A' mi illeti ez egyes Colóniákat, a' hajdan spanyol Colóniákra nézve a' régispanyol, a' hajdan franczia Colóniákra nézve a' régi franczia törvényeket

kell meghaladni. A' mi nézi az ánglus Colóniákat, a' millyen p. o. Jamaica, úgy látszik, hogy annak Colonialis gyűlése újrat akar húzni az ánglus Parlamentummal. Kaldönben ez a' dolog ide nem tartozik. Azonban azon vigyazatlannak gyengesége, mellyel az Ország főgyűlésével alternak viadalra kelni, utóbbinak haragját lecsillapíthatja. — Végre gondolkozni kell mindenféle módokon, mellyek által a' rabszolgákkal való kereskedés tökéletesen eltörölthetessen. En, mond Canning, nem látok errendezve célravezetőbb módot, mint ha a' rabszolga-kereskedés úgy tekintetik és úgy is büntetetik, valamint a' tengeri rablás, 's e' szerint minden, rabszolga-kereskedésre rendeltetett hajó, evezzen bár miféle victoriával, zsákmánynak hirdetetik. Anglia több ízben ajánlotta már Francia Országnak 's az Éjszak-Amérikai egyesült Statusoknak, hogy engednék meg a' költsönös just egymás hajóinak megmótózására. Francia Ország büszkén megvetette mindenkor ezen ajánlást: hanem Éjszak-Amérika, bizonyos feltételek alatt, utóbb csakugyan elfogadta. — Ezzel végezvén beszédét Canning Úr, azon kérte a' Kamarát, hogy a' szerencsen rabszolga kereskedésnek végképen való eltöröltetése végett, engedné meg hogy elébe egy törvényjavallatot terjesztheszen.

Buxton Úr szólott utána, 's azt állította hogy a' rabszolgák állapotjára nézve ajánlott enyhítésbeli rendszabások olyanok mintha nem is tétettek volna, mint-hogy csupán a' Trinidádi rabszolgák részére szolgálnak, és így általok 706,000 lélek közül csak 22,000 nyér könnyebbülést. Erre Canning Úr azt jegyzé meg, hogy az új törvénynek jótéteménveivel élni fognak a' Demetrarij és Berbicesi rabszolgák is. Buxton továbbá borzasztóan rajzolta-le azon kegyetlenségeket, mellye-

ket az ánglus Colónisták végbe visznek az ő rabszolgáikon, különösen pedig a' fiatal szerencsen fejr-népeken, kiknek t. i. a' magok gyönyörködtetéséből, mejjeikre 's testeknek más érzékenyebb tagjaira, Urailnak nevetet sütögetik.

Ellis Úr ellenben azt vitatta, hogy minden ánglus Colóniákon jobb dolgok legyenek a' szerencsen rabszolgának, mint milliókra telő olyan Európaiaknak, kik sokkal nagyobb nyomorúságok között tengetik sirelmas életüket. 'S intette a' gyűlést, Domingó szerencsétlen példáját hozván fel, ne hogy a' telebarati szeretetet rossz értelemben vennék.

Wilberforce Úr újra előhordotta itten Ellis Úr ellen mind azt, a' mit 25 esztendőlk' lefolyta alatt mondott és írt a' szerencsen rabszolgák mellett, 's elleszegezte magát a' Canning Úr által ajánlatott rendszabásoknak is azon okból, hogy azok elégte lenek lennének. Baring Úr ugyan azonszerint cselekedett.

Végezetre Canning Úr azt füzé még beszédéhez, hogy ezúttal az Igazgatas csupán azon Colóniákra nézve tehet rendszabásokat, melly Colóniák közvetlenül tőle függenek; hanem ebből senki ne vonja azt a' következtést, mintha az Igazgatas azt forgatná eszében hogy azon Colóniáknak rabszolgájival, mellyeknek magoknak vagynak törvényhozó gyűléseik, nem szinte hasonló kegyelemmel kívánna banni. Csak hogy ezen utóbbiak sorsának jobbítására több idő kívántatnak. — Ezen nyilatkoztatásra köz meglegegedéssel meghatározatot, hogy Canning Úr terjesztene törvényjavallatot a' Kamará elébe a' rabszolgaságnak teljes eltöröltetése végett.

Valami Perkins nevezetű híres Amérikai Mechanicus Londonban, a' mint mondják, bizonyos talalmányt gondolt ki, melly ha tapasztalás által bé fog bi-

zonyíttatni, Epochát csinál a' hadviselés' mesterségében. Ezen találmány nem csekélységek körül forgódik; egy áll ágyúból, melly által kevés minuta alatt 100,000 főből álló Armadát lehet földre teríteni, vagy a' legszámosabb Flottát megfurni! A' golyóbisokat puskapor helyett gőz repíti, még pedig, a' mint mondják, olly erővel és sebességgel, mellyet előbbivel soha elérni nem lehetett. Ebből az ágyúból 500 golyóbist lehet kilőni egy minuta alatt, 's az ágyú mindenfelé forgatható, a' nélkül hogy a' lövöldözés vele félbeszakasztának. Lord Exmouth azt vallotta fölöle, a' mint hallik, hogy két ember egy ladikban illyen gőzágyú által az egész Britanniai tengeri hadi-erőt semmivé tehetné. — Egy másik ezermester pedig, a' mint mondják olly találmányt gondolt-ki, melly szerint a' hajókat és bástyákat a' szerint lehetne építeni, hogy a' reájok ellövött golyóbisok, mind az ellenségre pattannának-viszsa.

Néhány esztendőök olta egy millio font Sterlingből álló nevezetes summát adott a' Parlamentum a' Miniszterek kívánsága szerint új templomok építtetésére. Mellyért is talán szemet-szúr, hogy a' Fináncz-Miniszter az esztendei költségek' előterjesztésével, most újra 500,000 font Sterling iránt teszen javallatot ugyan azon czélra. Ezen tárgynak megfontolása körül természetesen az a' kérdés fordul-fel, miként használtatott a' már megadatott egy millio font Sterling? A' midőn ez a' summa megadatott, azt hitték hogy száz új templomot lehetne rajta építeni. Egy ezen építésekről szolló plánumból azonban megtetszik, hogy a' száz közül 60 vagyon részint készen részint építés félben, 9-nek építtetéséről az előre való számolás elfogadtatott; 16-ról még el nem fogadtatott; templomnak való hely 12 vagyon kimutatva, 's e' szerint az anglus nép az említett egy mil-

lio font Sterlingen 97 új templomhoz fog jutni. Ezek közül vagyon a' Londoni egyházi megyében 27, a' Chesteriben 25; a' Yorkában 17; a' Winchesteriben 12; a' Lichgeldiben 7; 's a' többiekben 11. Londonban 's tájékán természetesen többé került minden egyes templomnak építtetése, mint a' távolabb eső 's olcsóbb tájékokon. Egyre másra számozván az építtést, egy templom, mellybe 2000 halgató könnyen befér, kerül 20,000 font Sterlinge, ide számlálván azon pénzt is, mellyet a' megyék magok szerzenek egybe. 'S e' szerint a' nagy Publicum, minden temploma fizetett egyre másra 10,500 font Sterlinget, 's ezzel, a' dolgot általában vévén-fel, 194,000 Anglussal közölt abbéli jótéteményt, hogy ezek az Isten házát gyakorolhassák. De még ezen új templomok által sem elégíttetik-ki az anglus népnek ebbéli szüksége. Statisticai tudósításokból tudhatni ugyan is hogy 257 egyházi megyékben, csupan minden 7-dik személynek van helye a' templomban; a' többbi 50 megyékben pedig csak minden 10-dik ember járhat templomba. Ezekből tehát látni való hogy Angliának e' részben még sokat kell tenni, ha népességének nevedése szerint mindenkor eleget kíván tenni az ebbéli szükségnek; és hogy a' most újra kért fél millió még koránt sem elégszerű.

Franciaország.

A' Király következő beszéddel nyitotta meg Mártz. 23-d. a' Kamarák' ülését: „Uraim! Szerencsésnek tartom magamat, hogy az Urakkal együtt örvendeztek azon jótéteményeken, mellyekben az Isteni gondviselés, a' Kamaráknak utóbbi ülésék olta Népeimet, hadamat és Fami-liámat részeltetni méltóztatott. A' mibezenemeslelküleg 's egyszersmind igazságo-

san kezdettünk, az tökéletes foganattal koronáztatott meg. Csendességben lévén, Franciaország belsőképen, a 'Félsziget' állapotjától nincsen mit tartania többé, Spanyolország pedig megnyervén újra Királyát, megbékélt a 'többi Európával'. Ezen diadalmat, mely a 'társasági rendet' olly bizonyos lábra helyezteti, a 'francia Armada fenyegetésének és vitézségének' lehet köszönni, mellyet Fijam bölcsen és vitézül vezérelt. Ezen Armadának egy része már visszatért Franciaországba, 's a' többi csupán addig marad Spanyolországban, míg ottan a 'belső csendesség' helyreállítására nézve reá szükség leszen. Az Uraknak, az Urak hazaszeretetének köszönhetem ezen megnyugtató állapotnak erős lábra állítását. Egész Franciaország megtanulta tiz esztendei tapasztalásból, hogy az igaz szabadságot egyedül azon intézetektől várhatja, mellyeket a 'Constitutio' által megfundáltam. Ugyan ez a 'tapasztalás' engemet pedig arra tanított, hogy bizonyos rendszabásnak kárait általlattam, mellyet változtatni kell, ha munkámat alandoan akarom megfundálni. Hosszas megrázkodtatások után, a 'nyugodalom és állandóság' az, mellyre Franciaországnak leginkább szüksége van. Ezt a 'Kamarák tagjai kinevezetéseknek' mostani módjával el nem érhetni, mellyért is egy törvényjavallat fog az Urak elébe terjesztetni a' végett, hogy a' mostani mód helyett, a' hét esztendőre való kinevezetés választatnék. A' hadnak rövid volta, a' Státus jövedelmének foganatos állapota, a' hitelnek gyarapodása megadák nékem azon örömet, melly szerint az Uraknak ezennel kijelenthetem, hogy semmi új adóra, vagy költségvetésre nincsen szükségünk, a' mult esztendei költség' fedezésére nézve. A' folyó esztendőre ajánlatott segéd-külfeljek elegendők lesznek; mellyért is semmi akadályra nem

fognak találni az Urak a' régibb költségekben arra nézve, hogy az esztendei szükségre megkívántató summat, mellynek áltnézése elébe fog terjesztetni, meg ne állapíthatnak. — Azon egyesség, melly Szövetségeseim között és közöttem uralkodik, 's a' többi Státusokkal való barátságos egybeköttetésem, kezesek az iránt, hogy a' közönséges békességgel húzamos ideig élhetünk. A' Hatalmasságok haszna 's' ohajtása egyetértőleg oda vagon irányozva, hogy elhárítsák mind azt, a' mi a' köz békességet megzavarhatná. Olly reménység biztat, hogy Napkeletnek 's a' spanyol és portugalliai Amerikanak környülállásai, az illető Státusoknak és Nemzetsegeknek legnagyobb hasznokra 's a' kereskedési egybeköttetéseknek széles kiterjesztésekre fognak eligazíttatni. Földmívelésünk 's' mesterségbeli iparkodásunk termékeinek már is rendes utak nyittatának. Elégséges tengéri erő vagon minden állóhelyeken, melly ezen kereskedést sikeresen védelmezheti. Rendszabások tétettek arra nézve, hogy a' melly Summat kelemetlen helyezettetésében költsönözött a' Státus, az visszafizetessék, vagy olly pénzt érő értéké változtattassék által, mellynek interessei inkább egyezzenek a' készpénznek hasznáival. 'S az ebbeli munkálódás, mellynek jótévő fogantat kell lenni földmívelésünkre és kereskedésünkre, ha egyszer tökéletességre megy, módot szolgáltat majd arra, hogy az adókat leszállíthatjunk, 's azzal a' pártoshodásnak utolsó sebhelyeit is bégyógyíthatjuk. — Kinyilatkoztattam az Urak előtt céljaimat és reménységeimet; én a' Státusnak erejét 's' Igazgatásomnak dicsőségét mindenkor belső helyezettetésünknek javításában fogom keresni. Az Urak segítségére szükségem vagon, 's arrá számot is tartok. Az Isten szemlátomást segített igyekezetünkben; az Urak nevei egybefüggésben vagon Franciaország-

nak szerencsés és emlékezetes időszaka-
szával, 's ez a' tisztelet az Urakra nézve
nem megvetendő."

Mar Mártz. 20. l. egybegyűlének a'
Párizsban jelenlévő Deputátusok Gróf
Granoux előlülése alatt, ki; jelen nem
lévén még akkor Chilaud de la Rigaudie
Úr, ez idő szerint közöttök legkorosab,
's elválaszták sorvonásnál fogva azon 25
Deputátusokat, kik a' kiralyi ülés' napján
Ő Felségét elfogadják. A' Király pedig
még Mártz 17. d. írt volt a' Parizsi Érsek-
nek, hogy a' Kamarák' megnyitását meg-
előző napra közönséges imadkozást és
szent Lélek segítségül hívását illető szent
Misét rendeljen.

A' Tablettes universelles nevezetű
folyó-írás is megszűnt már. A' 63d. és
utolsó füzetben illy nyilatkoztatást tevé-
nek tulajdonosai, „A' tapasztalás arra tan-
tított meg bennünket, hogy a' föld, mel-
lyet munkálni akartunk, háládatlan.“ A'
Redactorok pedig azt mondják, hogy
nincsenek egy értelemben ezen kinyilat-
koztatással. — Kevésseő ezelőtt a' neve-
zett folyó-írásnrk egyik tulajdonosa, an-
nak egyik korábbi Redactorával kettős-
vialdában megverekedett 's mind ketten se-
bet kaptak.

Spanyol Ország.

A' Király a' Ceutai Püspököt Burgo-
si Érsekké, a' Cádixi Püspököt Szevillai
Ersekké, az Urgeli Püspököt Saragossai
Ersekké, az Orihuelai Püspököt Valenci-
ai Érsekké, 's a' Leridai Püspököt Szan-
tiago de Compostellai Érsekké nevezte-
ki. A' Toledói Ersekség még nincsen
léteztetve. Burgosi Kaptalanbeli Decá-
nus Azurriaga, egyike a' Cortesi-gyűlés
azon tagjának, kik 1814-ben a' Consti-
tutio ellen protestálának Avillai Püspök-
ké leve. — Merino Audientzián volt a'
Királynál. — Egy új rendelésnél fogva

a' bélyeg-bér francia mód szerint iga-
zittatik.

Villemának a' Castiliai fő tanács Elöl-
ülőjének kerülő-levelét, mellvről köze-
lébb emlékeztünk, a' Valladolidi Rapi-
tányságbeli Cancellaria, Mártz. elő-
én minden megyéjébe tartozó tiszti-hivata-
loknak, még a' privilegiált városoknak
is elküldötte azon meghagyással, hogy
annak foglalatja közöltetnék az önnvállal-
kozottakkal 's adatok értékre névelk,
hogy felállítatások' ezélya abban áll, hogy
a' felsőséget segít-ék a' népek békesség-
ben, 's fedhetetlen erkölestben lebelő meg-
tartatásában; hogy magokat a' felsőség'
foglalatosságaiba ne avassak, 's szolgál-
latjoknak idején kivü, polgár-társaikon
teljességgel leghissébb vigyázatot se gya-
koroljanak; hogy végre ha a' felsőség'
ellen engedetlenséggel viseltetnének, 's
a' köz csendességet háborgatni merészle-
nék, akár ócsárlás, vagy személyes meg-
sértés, akár erőszakos tettek által, sze-
mélyekben meg fognak büntettetni: melly-
ért is a' törvény-székek szoros vigyázat-
tak tartásák az önnvállalkozottakat, 's öket
ha ezen rendelések ellen vétent' találná-
nak minden kínellés nélkül büntessék.

Nyugot-Indiai Szigetek.

Egy levél, melly Bataviában Oct.
25d. 1825 költ 's Hollandiai Ujságokban
közöltetik, nevezetes változásokról szól,
mellyek történték a' Palenbangi Igazga-
tásban. Alig vette ugyanis az új Szul-
tán, Nadam-Oedian kezéhez a' kör-
mányt, a' mint ügyetlenségét mindenek ál-
tallatták. 1821 vége felé Zevenhoven Úr,
ki négy esztendő olta köz meglegedéssel
viselte hivatalát Cheribonban, Bancába
meghívattatott a' polgári kormánynak ál-
talvétele végett; hanem ottan csakhamar
meggyőződött azon nehézségek felől,
mellyekkel a' Soesochoonan és cunek fija

a' Szultán gátolák a' minapi rendeléseknek végrehajtásokat. Az elnyomó adók még csak azt sem hozák-bé a' mi a' rendes szükségekre elegendő lett volna, 's a' Fináncziákban a' legnagyobb rendetlenség uralkodott. Mellyért is a' Szultán, kikötvéen bizonyos esztendőnként való jövedelmeit maga és Nagyjai számokra, a' Status jövedelmeit általengedte a' Belgiumi Igazgatásnak, 's minckutána Zevenhofen Úr rendeléseket vett volna Bataviából, mellyekhez magát tartaná, Bancában Aug. 18d. egy szerződést tett közönséggé, mellynek ereje szerint a' belső kormány, 's az igazság kiszolgáltatása, úgy a' Policáj is mostantól fogva a' Belgiumi Igazgatásra száll-által, megtartván azonban a' Szultán a' maga méltóságát.

Spanyol Amerika.

Gibráltáron keresztül a' legközelébbi Brasiliai posta-hajóval Angliába megérkezett tudósítás teljesen bém bizonyítja a' Szanta-Cruz vezérlése alatt volt függetleneknek szélytoszlattatását Peruban. Emlékezhetni reá, hogy midőn tavaly Júliusban a' Royalisták Limát megszállották, a' függetlenek Intermedios szigetére (Lima és Chili' éjszaki határszéle között) hadat küldöttek. Ezen hadnak vezérlése Generális Szanta-Cruzra bízattatott, ki Aricánál kikötvéen, hirtelen előnyomult azon helyek felé, mellyeket a' royalista seregek odahagyának, 's hadát egész felső Peruban hiterjesztette. Ekkor royalista Generális Valdes, Limát újra odahagyván, a' tengerpart mentében elindult Szanta-Cruz ellen, ki a' Desaguadero vizénél foglalt helyet, hol Sept. közepe táján a' Royalisták megtámadták és megfutamtat-

ták. — Buenos-Ayresi Ujságok és egy Valparaisói levél bőven írnak ezen tárgyban. Az utóbbi levél azonban, ellenkezőleg a' feljebb írtakkal, így szól utánirásában Nov. 19d. a' Perui környülállásokról; „Egy, Limából jött hajóval éppen most azon tudósítást vevénk, hogy Bolívar helyreállította a' Patrioták között a' csendességet; hogy a' Congressus elszlattatott, 's helyébe ideig óráig hadi igazgatás állított-fel. A' függetleneknek minden seregei egybe húzódnak, 's Bolívar, a' mint hallik, 11,000 emberrel álló Ármadával fog táborba szállani.“

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége Mártz. 12d. költ felséges határozásánál fogva az Erdélyi kir. Thesaurariatumnál volt számfelettlő Concipistát Gróf Bethlen Albert Urat, a' cs. k. közönséges Udvari Kamarához fizetést nem vonó, tiszteletdeli Udvari Concipistának méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

April. 1d. a' Státus - papiro- sainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 96 3/8
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költőn
1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100t. C. P. 127 1/4
3/8; Bizonyítás 1821d. Költőnről 100 flért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiókt 2 1/2 pCtmal 47
100t 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank
Actia 1039 2/5 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar-Ország.

A' Hazai Tudósítások ezt írják Mártz. 27d.: „Melly szerencsésen terjed Hazánkban is a' szép mesterségekbeli tehetség, arról nevezetes bizonyágot tesz Lali K. József Úrnak, különben Egri. fiának, Kálócsei Asztalos mesternek szép igyekezete, a' ki mostanában úgynevezett Secretaire formában, egy derék alkotmányt készített, mely azonkívül hogy afféle író, és rejték-fiókos almáriomoknak tulajdonságával bír, belől architectonicai ékes-ségekkel fel. vagyon készítve; optikai játékkal mulatja a' nézőt, és a' Mesternek titkos illetésére, szép muzsika darabokat is játszik. Külső készüléte is igen kellemes, mért finoman páczolt diófából csinosan fel. vagyon készítve, belsejé pedig mahóni fából vagyon alkotva. Illy szép igyekezet méltó hogy a' tehetős Hazafiak által gyámolítottassék.“

Eredeti Spanyol Kosok.

Tömördön, T. N. Vas Varmegyében, Kőszeghez és Szombathelyhez 1 és 1/2 órányira, találtatnak már az idén egynéhány darabok eladandók, azon leg-nemesebb, 's úgy nevezetett Escurial fajból, mely ezelőtt 3 és 4 esztendővel T. Chernel György Ur által különös szorgalommal, 's nem kevés költséggel és szerencsével felállítottatott. Az ára ezen jeles vérű 's mineműségű Kosoknak, egyenként ötven, és egy forint, Ezüst pénzben; melly is hogy igen csekély legyen; kiki ablól meggyőzethetik, hogy minekutana a' Kosok egész esztendőbeli, 's 10—12. forintokat (ezüstben) megérő finom gyapjuval adattatnak által, azok 3, 's 4. esztendők alatt; magokat egyedül gyapjokkal kifizetik, és a' nemesítést egészen

ingyenben ejtik. Mindazonáltal jövő esztendőre, a' midőn már nagyobb számmal lesznek az eladandók, a' nemesítéste ügyelő Hazafiaknak, még nagyobb könnyedség is fog azoknak megszerzésére az által nyujtattatni; hogy azoknak, a' kik egyszerre legalább 8 Darabokat vásárlani fognak, a' Kosok, a' környülállásokhoz képest, egy két, 's több esztendőbeli hitlre is által fognak engedtetni, és hogy ugyan azoknak, ha utóbb csak 4 Darabokat vásárlának is, hasonló tekintet és hitel fog adattatni. Azonban az ezen módot választóknak szükséges lesznek magokat még az idén, utóbb pedig mindég egy esztendővel előre jelenteni. Melly ebbéli tudósításával a' fent irt Intézetnek Birtokosa, egy még eddig nem ismért, 's könnyű új utat nyitván, nem csak azoknak, a' kik ekkoraig a' nagy költségek, és az elhatalmasodott koros fajok miatt, a' nemesítéstől elidegenítetttek, hanem azoknak is, a' kik a' felsőbb, 's a' lehető grádicsát a' nemesítésnek, elérni kívánják; bizodalommal reményli, hogy köz. hasznú ebbéli Intézetével, a' tisztelt Hazafiak várákozásoknak meg fog felelni, és figyelmeket megérdemli.

Hivatal-keresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfiú, ki a' mezeti-és vízépités mesterségét, valamint a' földmérés tudományát, theoretice es practice egész kiterjedésében tökéletesen tudja, 's mind ezen ismereteinek számos jeleit adta, 's erről, valamint jó erkölcséről hivatalos bizonyásgleveleket mutathat, kívánna valamely fő Uraságnál Építető-Ingenieuri állandó hivatalba lépni. Értekezödni lehet iránta a' M. Kurír Redactiójánál.